

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

140

Vragen van het lid **Jacobi** (PvdA) aan de Minister van Infrastructuur en Milieu over *het bericht dat de Maas in Limburg al sinds 4 augustus 2015 ongeschikt is voor drinkwaterwinning door een chemische lozing op Chemelot* (ingezonden 14 september 2015).

Antwoord van Minister **Schultz van Haegen – Maas Geesteranus** (Infrastructuur en Milieu) (ontvangen 29 september 2015)

Vraag 1

Kent u het bericht waaruit blijkt dat de zuiveringsinstallatie van het bedrijf Sitech op industrieterrein Chemelot in Geleen maandag 7 september 2015 twee keer zoveel pyrazolen in de Maas loosde als wettelijk is toegestaan?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Is het waar dat de Maas als sinds de ontdekking van de vervuiling met pyrazolen op 4 augustus jl. ongeschikt is als bron voor drinkwater?

Antwoord 2

Nee, dat is niet juist. Een verhoogde concentratie pyrazool in de Maas bij het innamepunt betekent niet per definitie dat het water ongeschikt is als bron voor de bereiding van drinkwater voor menselijke consumptie. Voor pyrazool geldt een signaleringswaarde van 1 microgram per liter (g/l) gemeten op het innamepunt van het drinkwaterbedrijf. Een signaleringswaarde heeft een andere betekenis en functie dan de reguliere kwaliteitseisen voor specifieke stoffen. Aan signaleringswaarden ligt geen toxicologisch onderzoek ten grondslag. Deze waarden dienen als signalering om onderzoek te doen naar mogelijke verontreiniging en (als groep) om de kwaliteit van de bron te bewaken. Als deze waarden worden gemeten dient een melding plaats te vinden aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en nader onderzoek te worden verricht.

¹ Website ANP, 10 september 2015 (<http://www.politiekemonitor.nl/9353000/1/j9vvioaf0kku7zz/vjx7cxqkq0xk?ac=1:jxl:a:g=vi7sliso6fyz:PwyAnvDOGS3GWJF2clientpy0%2f8>)

Het Waterschap Roer en Overmaas alsmede de drinkwaterbedrijven moeten inspanningen leveren om de concentraties pyrazool in drinkwater respectievelijk oppervlaktewater zo laag mogelijk te houden.

Vraag 3

Is het bedrijf Sitech de enige bron voor de vervuiling met pyrazolen?

Antwoord 3

Voor zover nu bekend is het bedrijf Sitech de enige bron in Nederland voor de vervuiling met pyrazolen in de Maas. Sitech is het zuiveringsbedrijf van het chemische bedrijvencomplex Chemelot te Geleen en zuivert het afvalwater dat afkomstig is van dit bedrijventerrein.

Vraag 4

Wat is het gevolg van de huidige ongeschiktheid van de Maas als drinkwaterwinningsgebied voor de drinkwaterwinning in Limburg?

Antwoord 4

Zoals aangegeven in antwoord op vraag 2 is het niet zo dat de Maas nu ongeschikt is als ruwwaterbron waaruit drinkwater wordt bereid. De drinkwaterbedrijven hebben bij constatering van de verhoogde concentraties pyrazool de drinkwaterinname uit de Maas uit voorzorg direct gestaakt. Zij zijn overgestapt op drinkwater uit een andere bron (grondwater of uit de Lek) of uit reservebassins. Omdat een innamestop slechts voor kortere tijd wenselijk is, hebben zij met mijn ministerie contact gezocht toen de verhoogde concentratie langer dan twee weken duurde.

Op basis van onderzoek door het Crisis Expert Team (CET) Milieu en Drinkwater, waaraan o.a. het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) deelneemt, heb ik besloten voor de duur van maximaal 2 jaar een hogere concentratie pyrazool in het Maaswater dat wordt gebruikt voor de bereiding van de drinkwater toe te staan, van maximaal 15 g/l. Uit het onderzoek van het Crisis Expert Team (CET) Milieu en Drinkwater blijkt een dergelijke concentratie niet tot nadelige gezondheidseffecten te leiden. Zie hiervoor ook het afschrift van mijn brief op 27 augustus 2015 over pyrazool in Maaswater met het kenmerk lenM/BSK-2015/172095 welke als bijlage aan de beantwoording van Kamervragen van het lid Smaling (SP) is toegevoegd (kenmerk lenM/BSK-2015/167450).

Hiermee kunnen de drinkwaterbedrijven, wanneer dat noodzakelijk is voor de continuïteit van de drinkwatervoorziening, de inname van water ten behoeve van drinkwater hervatten zonder risico's voor de volksgezondheid. Ook vindt overleg plaats tussen het Waterschap Roer en Overmaas en het bedrijf Sitech over het terugdringen van lozings met pyrazoolhoudend water.

Het Waterschap Roer en Overmaas heeft het bedrijf inmiddels een tijdelijke gedoogbeschikking gegeven om hogere concentraties pyrazool te mogen lozen. Deze beschikking is erop gericht de concentraties onder de 15 g/l in de Maas te houden en zo snel mogelijk terug te gaan naar < 1 g/l. Het Waterschap Roer en Overmaas doet hiertoe metingen. Aangezien de lozingsvergunning april 2016 verloopt voert het Waterschap Roer en Overmaas nu al het gesprek met het bedrijf over de herziening van de vergunning. Vanuit het Ministerie zal ik aandringen op het zo snel mogelijk teruggaan naar een concentratie van 1 g/l.

Het bedrijf Sitech heeft inmiddels verdere maatregelen genomen en daardoor zijn sinds 12 september de concentraties in het effluent van de zuiveringsinstallatie, en daarmee in de Maas, sterk gedaald. De komende weken wordt gemonitord of deze concentraties ook verlaagd blijven.

Vraag 5

Wat is de rol van de rijksoverheid bij dit soort milieudelicten?

Antwoord 5

Het bevoegd gezag ligt bij het Waterschap Roer en Overmaas, omdat wordt geloosd op een regionaal water, de Ur (een zijriviertje van de Maas). Het Waterschap Roer en Overmaas is primair verantwoordelijk voor de vergunningverlening, het toezicht en de verdere handhaving van de lozing. Het Waterschap Roer en Overmaas heeft hierover afspraken met Sitech gemaakt. Ik word hierover door het Waterschap Roer en Overmaas geïnformeerd en

blijf aangesloten op dit traject. Ik ga er van uit dat het Waterschap Roer en Overmaas er in zal slagen op korte termijn een eind te maken aan de lozing van te hoge concentraties pyrazool, zodat er geen effecten meer zijn op de drinkwatervoorziening. Waar nodig en mogelijk zal ik dit blijven ondersteunen.

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) is bij deze zaak betrokken vanwege de effecten van de lozingen op de drinkwatervoorziening. Het Rijk levert kennis over de risico's van de concentratie in het oppervlaktewater en het drinkwater. Ook is er bestuurlijk overleg met het Waterschap Roer en Overmaas en andere betrokken partijen, zoals het bedrijf Sitech, de drinkwaterbedrijven en de provincie. Mijn inzet is gericht op ondersteuning van de drinkwaterbedrijven met het oog op de continuïteit en kwaliteit van de drinkwatervoorziening. Maar het Rijk ondersteunt waar nodig ook het Waterschap Roer en Overmaas bij haar inzet tot het beëindigen van de lozingen van te hoge concentraties pyrazool. Als beheerder van de rijkswateren, waaronder de Maas, is Rijkswaterstaat (RWS) betrokken in de vorm van monitoring van de kwaliteit van het oppervlaktewater.

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) houdt toezicht op de drinkwaterbedrijven en de maatregelen die de drinkwaterbedrijven moeten nemen in verband met de lozing van pyrazool in het oppervlaktewater.